

LĒMUMA
PUBLISKOJAMĀ
VERSIJA

KONKURENCES PADOME

Blaumaņa ielā 5a, Rīgā, LV-1011 ♦ tālr. 67282865 ♦ fakss 67242141 ♦ e-pasts: council@kp.gov.lv

L Ē M U M S

Rīgā

Nr. E02-12

(Prot. Nr. 19.,2§)

2009.gada 14.maijā

**Par pārkāpuma konstatēšanu un naudas
soda uzlikšanu lietā Nr. P/08/06/20
„Par Konkurences likuma 11.panta
pirmās daļas 1.punktā noteiktā aizlieguma
pārkāpumu SIA „MOBILUX” darbībā”**

2008.gada 15.oktobrī Konkurences padome, pamatojoties uz Konkurences likuma 8.panta pirmās daļas 1.punktu, 22.panta 2.punktu un 24.pantu, ierosināja administratīvo lietu Nr. P/08/06/20 „Par Konkurences likuma 11.panta pirmās daļas 1.punktā noteiktā aizlieguma pārkāpumu SIA „MOBILUX” darbībā” (turpmāk - lieta). Ar 2008. gada 4.novembra vēstuli Nr.2956 SIA „MOBILUX” paziņots par lietas ierosināšanu.

Lieta ierosināta, veicot Elektronisko mājsaimniecības ierīču vairumtirdzniecības tirgus uzraudzību (turpmāk - uzraudzība). Uzraudzības ietvaros tika iegūta informācija par to, ka Konkurences likuma 11.panta pirmās daļas 1.punktā noteiktā vienošanās aizlieguma pārkāpuma pazīmes iespējams saskatāmas SIA „MOBILUX” (interneta veikals <http://www.1shop.lv>) – M-LUX datoru oficiālā pārstāvja darbībā.

Konkurences padome 2009.gada 8.aprīļa sēdē (Prot.Nr.14., 2.§), pamatojoties uz Konkurences likuma 27.panta otro daļu, nolēma pagarināt lēmuma pieņemšanas termiņu lietā uz laiku līdz 2009.gada 15.maijam. Pamatojoties uz Konkurences likuma 26.panta sesto un septīto daļu, 2009.gada 9.aprīlī SIA „MOBILUX” tika nosūtīts paziņojums par Konkurences likuma 11.panta pirmās daļas 1.punktā noteiktā aizlieguma pārkāpumu, vienlaicīgi informējot par lēmuma pieņemšanai nepieciešamo faktu konstatēšanu lietā, tiesībām 10 dienu laikā no paziņojuma saņemšanas brīža iepazīties ar lietu, izteikt savu viedokli un iesniegt papildus informāciju.

SIA „MOBILUX” izmantoja savas tiesības iepazīties ar lietas materiāliem. Pēc iepazīšanās ar lietas materiāliem SIA „MOBILUX” ar 23.04.2009. vēstuli Nr.23/04/2009-01 iesniedza viedokli un papildus informāciju.

SIA „MOBILUX” ir reģistrēta Latvijas Republikas Komercreģistrā, reģistrācijas Nr.40003759704, juridiskā adrese: Rīga, Stirnu ielā 35a-10, LV-1084.

Izvērtējot SIA „MOBILUX” un citu tirgus dalībnieku sniegto informāciju, kā arī Konkurences padomes rīcībā esošo un papildus iegūto informāciju, Konkurences padome

k o n s t a t ē j a:

1. Laika periodā no 10.05.2008. līdz 15.08.2008. SIA „MOBILUX” saviem sadarbības partneriem (interneta veikaliem) bija nosūtījusi e-pasta vēstules, kur, cita starpā, bija norādīts:

- „Kā vienmēr, pielikumā (RAR formātā) ir pieejami jauni apraksti, bildes un rekomendējamās cenas! Informējam, ka M-LUX datoru pārdošanas cenas ir stingri reglamentētas (pārdošanas cenas Jūsu veikalos nedrīkst būt zemākas par rekomendējamajām cenām”;
- „Atgādinām, ka rekomendējamās cenas ir stingri regulētas”;
- „Dempinga neesamība, jo ir noteiktas rekomendējamās cenas”

Šādas SIA „MOBILUX” elektroniskās e-pasta vēstules ir interneta veikalu tālākpārdošanas cenas ierobežošana, jo nosaka minimālo vai noteikto (fiksēto) mazumtirdzniecības cenu par kādu var realizēt SIA „MOBILUX” ražotos M-LUX datorus.

2. Konkurences likuma 11.panta pirmās daļas 1.punkts nosaka, ka *”ir aizliegtas un kopš noslēgšanas brīža spēkā neesošas tirgus dalībnieku vienošanās, kuru mērķis vai sekas ir konkurences kavēšana, ierobežošana vai deformēšana Latvijas teritorijā, to skaitā vienošanās par: 1) tiešu vai netiešu cenu vai tarifu noteikšanu jebkādā veidā vai to veidošanas noteikumiem (..)”*.

Konkurences likuma 1.panta 11.punkts nosaka, ka vienošanās ir *„divu vai vairāku tirgus dalībnieku līgums vai saskaņota darbība, kurā tirgus dalībnieki piedalās(..)”*.

Ministru kabineta 2008.gada 29.septembra noteikumi Nr.797 „Noteikumi par atsevišķu vertikālo vienošanos nepakļaušanu Konkurences likuma 11.panta pirmajā daļā noteiktajam vienošanās aizliegumam” (turpmāk – noteikumi) nosaka atsevišķu tirgus dalībnieku vertikālās vienošanās, kuras tiek atbrīvotas no Konkurences likuma 11.panta pirmajā daļā minētajiem aizliegumiem.

Noteikumu 2.1.apakšpunktā ir noteikts, ka *„vertikālā vienošanās ir vienošanās, kuru noslēguši divi vai vairāki tirgus dalībnieki, no kuriem katrs veic saimniecisko darbību atšķirīgā ražošanas vai izplatīšanas līmenī, un kura attiecas uz vienošanās preču pirkšanas vai pārdošanas noteikumiem”*.

Turklāt noteikumu 8.punkts nosaka, ka: *„Vertikālās vienošanās tiek pakļauta vienošanās aizliegumam, ja vienošanās mērķis tieši vai netieši, atsevišķi vai kopā ar citiem apstākļiem, ko var ietekmēt vienošanās dalībnieki ir: ierobežot pircēja iespēju noteikt pārdošanas cenu. Piegādātājs ir tiesīgs noteikt maksimālo vai ieteicamo pārdošanas cenu ar nosacījumu, ka vienošanās dalībnieki šādi slēptā veidā ar savu faktisko rīcību neievieš noteiktu vai minimālu pārdošanas cenu (..)”*.

Vienošanās dalībnieku veikta rīcība, kas ievieš noteiktas (fiksētas) vai minimālās tālākpārdošanas cenas ir uzskatāma par vienošanos saskaņā ar Konkurences likuma 11.panta pirmās daļas 1.punktu neatkarīgi no tā vai tā ir rakstveida vienošanās, vai vienošanās tieši vai netieši izriet no vienošanās dalībnieku faktiskās rīcības. Tādējādi vertikālās vienošanās dalībnieku faktiskā rīcība, slēptā veidā ieviešot noteiktās (fiksētas) vai minimālās tālākpārdošanas cenas, nebija atbrīvota no vienošanās aizlieguma arī saskaņā ar Ministru kabineta 2004.gada 27.aprīļa noteikumiem Nr.434 „Par vertikālo vienošanos atbrīvošanu no Konkurences likuma 11.panta pirmajā daļā noteiktā vienošanās aizlieguma”.

3. Konkrētais tirgus

Konkrētās preces tirgus lietā, saskaņā ar Konkurences likuma 1.panta 5.punktu ir elektronisko mājsaimniecības ierīču vairumtirdzniecības tirgus.

Vienlaicīgi secināms, ka elektronisko mājsaimniecības ierīču vairumtirdzniecības tirgus var tikt dalīts sīkāk, gan vērtējot no piedāvājuma puses (atkarībā no tā, kāda un cik plaša sortimenta preces vairumtirgotājs izplata), gan pieprasījuma puses, t.i., ņemot vērā, kādas vajadzības nodrošina konkrētā prece patērētājam.

Saskaņā ar SIA „MOBILUX” 2008.gada 30.septembra apmeklējuma laikā iegūto informāciju SIA „MOBILUX” darbojas gan kā interneta veikals, gan arī kā standarta datoru ražotājs - datoru salicējs (datoru komponentes paši neražo, tās iegādājas no citām komercsabiedrībām). SIA „MOBILUX” interneta veikals <http://www.1shop.lv> specializējies uz plašu sortimentu, ne tikai uz datoru pārdošanu.

SIA „MOBILUX” no iepirktajām detaļām komplektē un pārdod gan vairumtirdzniecībā citiem mazumtirgotājiem, gan pati mazumtirdzniecībā datorus ar preču zīmi M-LUX. SIA „MOBILUX” tādējādi konkurē ar citu ražotāju ražotiem un/vai komplektētiem datoriem (piemēram, Apple, ASUS, Canyon, DELL, EET Rīga, Hawlett Packard, Lenovo/IBM, MTS, Planet, Ordi utt.)¹, kuri tiek tirgoti vairumtirdzniecībā un mazumtirdzniecībā Latvijā. Preces savstarpēja aizvietojamība, vērtējot no pieprasījuma puses, var būt atkarībā no datora pielietojuma veida, cenas un citiem faktoriem. Ņemot vērā, ka SIA „MOBILUX” ir piegādātājs, kas komplektē dažādus datorus komplektācijas un cenas ziņā, un izvērtējot lietas apstākļus no piedāvājuma puses, konkrētā lietā par konkrētas preces tirgu uzskatāms datoru vairumtirdzniecības tirgus.

Saskaņā ar Konkurences likuma 1.panta 3.punktu konkrētais ģeogrāfiskais tirgus lietā ir Latvijas teritorija.

Ņemot vērā iepriekš minēto un saskaņā ar Konkurences likuma 1.panta 4.punktu šīs lietas ietvaros kā konkrētais tirgus tiek noteikts datoru vairumtirdzniecības tirgus Latvijas teritorijā.

4. Lietas izpētes gaitā iegūtā informācija

4.1. SIA (*) apmeklējuma laikā iegūti šādi pierādījumi:

4.1.1. 2008.gada 10.maija, 13.maija, 15.maija, 19.maija 20.maija, 26.maija, 4.jūnija un 5.jūnija elektroniskā pasta vēstules, kuras sūtītas no SIA „MOBILUX” e-pasta (*). Minētajās e-pasta vēstulēs norādīts:

„Labdien, cienījamie klienti!

Svinīgi informējam, ka SIA „MOBILUX” uzsāka datoru ražošanu un vairumtirdzniecību ar brendu „MLUX”!

„MLUX” brends ir oficiāli reģistrēts un ir SIA „MOBILUX” intelektuālais īpašums.

Nosūtām Jums cenu lapu ar bildēm, aprakstiem un papildus informāciju, lai Jūs bez grūtībām varētu ievietot SIA „MOBILUX” datorus savās mājas lapās.

Informējam, ka MLUX datoriem komplektā nāk lietošanas instrukcija latviešu valodā!

Informējam, ka MLUX datoru pārdošanas cenas ir stingri reglamentētas (pārdošanas cenas Jūsu veikalos nedrīkst būt zemākās par rekomendējamām cenām).

Informējam, ka ievērojot rekomendējamās cenas, Jūsu peļņa no katra datora pārdošanas ir aptuveni 10-15%, kas latu izteiksmē ir (27-70 LVL) peļņa no katra pārdotā datora.

Informējam, ka MLUX datoru pasūtījums tiks sagatavots 2-36.stundu laikā no pasūtījuma saņemšanas brīža.

Informējam, ka MLUX menedžeris, kas atbild par pasūtījuma pieņemšanu, apstrādi un garantijas jautājumiem ir A.P.

¹ Informācija no šādām mājas lapām www.xnet.lv, www.euroshop.lv, www.neostore.lv

SIA „MOBILUX” lūdz iespējami ātri ievietot MLUX produkciju Jūsu mājas lapās un veikalu plauktos, jo jau no 2008.gada jūnija SIA „MOBILUX” uzsāks aktīvo reklāmas kampaņu, kas reklamēs MLUX produkciju. Tā kā dīleru peļņas proporcija ir ļoti liela un klienti meklēs kur var iegādāties MLUX datorus-Jums ir lieliska iespēja nopelnīt.

SIA „MOBILUX” no savas puses sniegs visu nepieciešamo informāciju par MLUX produkciju.

Jebkuru jautājumu gadījumā lūgums zvanīt A.P. vai M. B.” (turpmāk – e-pasts Nr.1).

4.1.2. 15.augusta elektroniskā e-pasta vēstulē, kura sūtīta no SIA „MOBILUX” e-pasta (*) norādīts:

„Labdien cienījamie klienti!

Informējam Jūs, ka no 15.08.2008 mainās MLUX Datoru modeļi un cenas.

MLUX Datoriem tagad ir papildus Lux klases keisi, kas ir ļoti pievilcīgi un pateicoties kuriem, klientiem būs lielākā vēlēšanas iegādāties datoru tieši Jūsu veikalā!

Liels lūgums nodzēst vecos modeļus un pievienot jaunus modeļus.

Tieši tagad, skolas sezonas sākumā, datortehnika ir sezonas prece. Liels lūgums ievadīt jaunus MLUX modeļus, lai nepalaistu garām labas peļņas iespējas augustā un septembrī!

SIA „MOBILUX” atgādina, ka MLUX Datoru pārdošanas cenas ir stingri reglamentētas-pelnīsim vairāk kopīgi!” (turpmāk e-pasts Nr.2).

4.2. SIA „MOBILUX” 2008.gada 30.septembra apmeklējuma laikā tika iegūti šādi pierādījumi:

4.2.1. 2008.gada 15.maija e-pasta vēstule, kura sūtīta no SIA „MOBILUX” e-pasta (*) uz e-pastiem (*). Minētās e-pasta vēstules saturs ir analogisks e-pastam Nr.1;

4.2.2. 2008.gada 6.jūnija e-pasta vēstule, kura sūtīta no SIA „MOBILUX” e-pasta (*) uz e-pastu (*). Minētajā e-pasta vēstulē norādīts:

„Labdien, cienījamie klienti!

Pasvītrotam priekšrocības, pērkot MLUX datorus!

1. Iespēja nekavējoties saņemt pasūtījumu. Lielākā daļa datoru ir gatavi pārdošanai.
2. Garantētā peļņa no pārdota datora (27-70LVL)”.
3. Dempinga neesamība, jo ir noteiktas rekomendējamās cenas.
4. Katrs dators pirms pārdošanas tiek rūpīgi testēts. Rezultātā brāķa piegāde klientam nav iespējama.
5. Instrukcija latviešu un krievu valodā.
6. EXPRESS Serviss.
7. Visiem datoriem ir 2 gadu garantija. Iespēja par papildus maksu nodrošināt 3 gadu garantiju!”;

4.2.3. 2008.gada 30.jūnija e-pasta vēstule, kura sūtīta no SIA „MOBILUX” e-pasta (*) uz e-pastu (*). Minētajā e-pasta vēstulē norādīts:

„Labdien cienījamie klienti!

Laiks iet uz priekšu un mēs nedrīkstam atpalikt no jaunākām tehnoloģijām.

Informējam, ka iepriekšējie MLUX modeļi ir novecojuši.

Lūdzam Jūs nodzēst visus vecos MLUX modeļus un pievienot jaunus. Jauniem modeļiem ir arī jaunas bildes!

Informējam, ka gadījumā, ja pārejas periodā Jūsu klienti pasūtīs veco modeli – SIA „MOBILUX” Jums to varēs piegādāt!

Kā vienmēr, pielikumā (RAR formātā) ir pieejami jauni apraksti, bildes un rekomendējamās cenas!

Atgādinām, ka rekomendējamās cenas ir stingri regulētas!

Ievērojot rekomendējamās cenas, Jūsu garantētā peļņa ir no 18 LVL līdz pat 73 LVL no katra pārdotā MLUX datora.” (turpmāk – e-pasts Nr.3);

4.2.4. Saskaņā ar 2008. gada 30.septembrī SIA „MOBILUX” apmeklējuma laikā sastādīto sarunu protokolu: (*)

4.3. Saskaņā ar SIA „SEMICOM” 2008.gada 24.oktobra apmeklējuma laikā iegūto informāciju (sarunu protokolu) - „SIA „MOBILUX” arī norāda rekomendējamās pārdošanas cenas, kuras SIA „SEMICOM” ievēro. SIA „SEMICOM” ir pārdevusi vienu SIA „MOBILUX” datoru. No SIA „MOBILUX” puses nav bijušas nekādas sankcijas.”

Apmeklējuma laikā arī tika iegūti šādi pierādījumi:

4.3.1. 2008. gada 10. maija e-pasta vēstule, kura sūtīta no SIA „MOBILUX” e-pasta (*). Minētās e-pasta vēstules saturs ir analogisks e-pastam Nr.1.

4.3.2. 2008. gada 27.jūnija e-pasta vēstule, kura sūtīta no SIA „MOBILUX” e-pasta (*). Minētās e-pasta vēstules saturs ir analogisks e-pastam Nr.3.

4.3.3. Pamatojoties uz SIA „SEMICOM” 04.12.2008. papildus sniegto informāciju, secināms, ka SIA „SEMICOM” ir ievērojusi SIA „MOBILUX” rekomendējamās cenas.

Saskaņā ar SIA „MOBILUX” 2009.gada 23.marta apmeklējuma laikā iegūto informāciju (*).

Iegūtā informācija no komercsabiedrībām (interneta veikaliem), kas nodarbojas ar M-LUX datoru mazumtirdzniecību

4.4. Saskaņā ar 28.10.2008. SIA „SB-GROUP” apmeklējuma laikā sastādīto sarunu protokolu: „SIA „MOBILUX” ir tikai nosūtījusi vēstuli elektroniski, ka vajadzētu ievērot rekomendējamās pārdošanas cenas.” Savukārt Konkurences padome 03.02.2009. saņēma SIA „SB-GROUP” atbildes vēstuli, kurā norādīts, ka „SIA „MOBILUX” nenosaka rekomendējamo (ieteicamo) tālākpārdošanas cenu M-LUX produkcijai. Un tās lapas ar „Pārdošanas cenām”, kuras sūta SIA „MOBILUX” ir vienkārši informācijas cenas, par kurām SIA „MOBILUX” pārdod M-LUX datorus savā veikalā.” (*) Laika posmā no 01.01.2008 līdz 01.10.2008. SIA „SB-GROUP” pārdevusi vienu M-LUX datoru. Saskaņā ar Konkurences padomes rīcībā esošo SIA „SB-GROUP” preču pavadzīmi - rēķinu, kurā atspoguļota M-LUX datora tālākpārdošana, SIA „MOBILUX” rekomendējamā cena nav ievērota.

4.5. Saskaņā ar 31.10.2008. SIA „X-net” apmeklējuma laikā iegūto informāciju (*). Saskaņā ar Konkurences padomes rīcībā esošajiem desmit SIA „X-net” preču pavadzījumu - rēķiniem, kuros atspoguļota M-LUX datoru tālākpārdošana, secināms, ka SIA „MOBILUX” rekomendējamā cena ievērota astoņos M-LUX datoru pārdošanas gadījumos.

- 4.6. Saskaņā ar 05.12.2008. SIA „ALKOM” apmeklējuma laikā sastādīto sarunu protokolu: „SIA „MOBILUX” informē par cenām telefoniski vai izmantojot e-pastus. SIA „ALKOM” internetā izvieto SIA „MOBILUX” rekomendējamās cenas. Šāda rekomendējamā cena tiek lietota, ja tas ir izdevīgi, atšķirība ir gadījumos, kad rekomendējamā cena ir pārāk augsta, tad SIA „ALKOM” pati nosaka šo cenu.” Saskaņā ar Konkurences padomes rīcībā esošajiem desmit SIA „ALKOM” preču pavadzījumu - rēķiniem, kuros atspoguļota M-LUX datoru tālākpārdošana, secināms, ka SIA „MOBILUX” rekomendējamā cena ievērota četros gadījumos.
- Saskaņā ar SIA „MOBILUX” 2009.gada 23.marta apmeklējuma laikā iegūto informāciju (*).
- 4.7. SIA „ALADO” 23.01.2009. atbildes vēstulē norāda, ka „SIA „MOBILUX” ir mutiski uzsvēris, lai M-LUX datoru tālākpārdošanas cenas būtu konkurētspējīgas konkrētajā tirgus situācijā, t.i., ļautu nopelnīt pārdevējam, bet, lai nebūtu daudz dārgākas kā citiem pārdevējiem”. Laika posmā no 01.01.2008 līdz 01.10.2008. SIA „ALADO” pārdevusi vienu M-LUX datoru. Saskaņā ar Konkurences padomes rīcībā esošo SIA „ALADO” preču pavadzīmi - rēķinu, kurā atspoguļota M-LUX datora tālākpārdošana, SIA „MOBILUX” rekomendējamā cena nav ievērota.
- Saskaņā ar SIA „MOBILUX” 2009.gada 23.marta apmeklējuma laikā iegūto informāciju (*).
- 4.8. SIA „SPOGULIS PLUSS” 26.01.2009. vēstulē Nr.124 norāda, ka „SIA „MOBILUX” cenu lapās patiešām ir iekļāvis aili ar rekomendējamo tālākpārdošanas cenu, taču tā ir bijusi tikai rekomendējoša rakstura nevis stingri noteikta.” Saskaņā ar Konkurences padomes rīcībā esošajām SIA „SPOGULIS PLUS” preču pavadzīmēm - rēķiniem, kurās atspoguļota M-LUX datoru tālākpārdošana, laika posmā no 01.01.2008 līdz 01.10.2008. SIA „SPOGULIS PLUSS” pārdevusi vienu M-LUX datoru par SIA „MOBILUX” rekomendējamo cenu. Savukārt 02.10.2008. SIA „SPOGULIS PLUSS” pārdevusi vienu M-LUX datoru, neievērojot SIA „MOBILUX” rekomendējamo cenu.
- 4.9. SIA „BAKS” 26.01.2009. atbildes vēstulē Nr.118 norāda, ka „SIA „BAKS” ir saņēmis rekomendējamo cenu sarakstus, šim sarakstam bija informatīvs raksturs.” Saskaņā ar Konkurences padomes rīcībā esošajām četrām SIA „BAKS” preču pavadzīmēm - rēķiniem, kurās atspoguļota M-LUX datoru tālākpārdošana, laika posmā no 01.01.2008 līdz 01.10.2008. SIA „BAKS” pārdevusi trīs M-LUX datorus, ievērojot SIA „MOBILUX” rekomendējamo cenu. Savukārt 12.11.2008. SIA „BAKS” pārdevusi vienu M-LUX datoru, ievērojot SIA „MOBILUX” rekomendējamo cenu.
- 4.10. SIA „FF Baltic” 26.01.2009. atbildes vēstulē Nr.26-01 norādīts, ka „SIA „MOBILUX” sūtot savas cenu lapas ir norādījusi ieteicamo mazumtirdzniecības cenu – tai ir rekomendējošs raksturs.” No deviņām Konkurences padomes rīcībā esošajām SIA „FF Baltic” preču pavadzīmēm - rēķiniem, kurās atspoguļota M-LUX datoru tālākpārdošana, astoņās preču pavadzīmēs - rēķinos SIA „MOBILUX” rekomendējamā cena ir ievērota.
- 4.11. SIA „ARTANDE” 27.01.2009. atbildes vēstulē norāda, ka „SIA „MOBILUX” nenosaka rekomendējamās (ieteicamas) tālāk pārdošanas cenas.” Laika posmā no 01.01.2008 līdz 01.10.2008. SIA „ARTANDE” pārdevusi vienu M-LUX datoru. Saskaņā ar Konkurences padomes rīcībā esošo SIA „ARTANDE” preču pavadzīmi -

rēķinu, kurā atspoguļota M-LUX datoru tālākpārdošana, SIA „MOBILUX” rekomendējamā cena nav ievērota.

Saskaņā ar SIA „MOBILUX” 2009.gada 23.marta apmeklējuma laikā iegūto informāciju (*).

4.12. Konkurences padome 29.01.2009. saņēma SIA „Euromobile” atbildes vēstuli, kurā norādīts, ka „*Rekomendējamās cenas neesam saņēmuši.*” Saskaņā ar Konkurences padomes rīcībā esošo SIA „Euromobile” preču pavadzīmi - rēķinu, kurā atspoguļota M-LUX datoru tālākpārdošana, SIA „MOBILUX” rekomendējamā cena nav ievērota.

4.13. Konkurences padome 03.02.2009. saņēma SIA „Stop shop” atbildes vēstuli, kurā norādīts, ka „*SIA „MOBILUX” nenosaka obligātās tālākpārdošanas cenas, mēs varējām un varam pārdot M-LUX datorus par brīvām cenām. SIA „MOBILUX” nenosaka, bet iesaka tālākpārdošanas cenas, lai sadarbības partneriem būtu iespēja vairāk nopelnīt, kurā tad arī mēs esam ieinteresēti.*” Laika posmā no 01.01.2008 līdz 01.10.2008. SIA „Stop shop” pārdevusi vienu M-LUX datoru komplektu, preču pavadzīmes - rēķinā norādīta datoru un monitora kopējā cena, tādējādi nav iespējams noteikt, vai rekomendējamā cena ir vai nav ievērota.

Saskaņā ar SIA „MOBILUX” 2009.gada 23.marta apmeklējuma laikā iegūto informāciju (*).

4.14. Konkurences padome 17.02.2009. saņēma SIA „DOMUS AUREA” atbildes vēstuli, kurā norādīts, ka „*SIA „MOBILUX” nav noteicis vai rekomendējis tālākpārdošanas cenu savai produkcijai.*” No trijām Konkurences padomes rīcībā esošajām SIA „DOMUS AUREA” preču pavadzīmēm - rēķiniem, kurās atspoguļota M-LUX datoru tālākpārdošana par laika posmu 24.11.2008 – 08.01.2009., vienā preču pavadzīmē - rēķinā (24.11.2008.) rekomendējamā cena ir ievērota.

Saskaņā ar SIA „MOBILUX” 2009.gada 23.marta apmeklējuma laikā iegūto informāciju (*).

4.15. SIA „NEO” 22.01.2009. vēstulē Nr.2009/21132 norāda, ka „*SIA „MOBILUX” ir norādījusi rekomendējamo (ieteicamo) tālākpārdošanas cenu M-LUX produkcijai savos piedāvājumos un e-pastu sarakstē. SIA „NEO” nav pārdevis nevienu datoru M-LUX laika posmā no 01.01.2008.-01.10.2008. Pirmie pārdotie datori ir sākot no 03.10.2008. Šie datori ir pārdoti par SIA „NEO” noteiktajām cenām, nevis SIA „MOBILUX” rekomendējamām cenām.*” No četrām Konkurences padomes rīcībā esošajām SIA „NEO” preču pavadzīmēm - rēķiniem, kurās atspoguļota M-LUX datoru tālākpārdošana, laika posmā no 03.10.2008 līdz 29.10.2008., divās preču pavadzīmēs - rēķinos SIA „MOBILUX” rekomendējamā cena ir ievērota.

4.16. SIA „G.N. PARTNERS” 21.01.2009. atbildes vēstulē norāda, ka „*SIA „MOBILUX” nenosaka rekomendējamās (ieteicamās) cenas.*” Laika posmā no 01.01.2008 līdz 01.10.2008. SIA „G.N. PARTNERS” pārdevusi divus M-LUX datorus. Saskaņā ar Konkurences padomes rīcībā esošajiem SIA „G.N. PARTNERS” stingrās uzskaites dokumentiem, kuros atspoguļota M-LUX datoru tālākpārdošana, SIA „MOBILUX” rekomendējamās cenas ir ievērotas.

4.17. SIA „EXPRESSSHOP” 23.02.2009. atbildes vēstulē norāda, ka „*Pašlaik sadarbība ar SIA „MOBILUX” ir pārtraukta, sakarā ar slikto attieksmi pret saviem klientiem. SIA „MOBILUX” noteica rekomendējamās tālākpārdošanas cenas uz savu*”

produkciju.” Laika posmā no 01.01.2008 līdz 01.10.2008. SIA „EXPRESSSHOP” pārdevusi divus M-LUX datorus. Saskaņā ar Konkurences padomes rīcībā esošajām SIA „EXPRESSSHOP” preču pavadzīmēm - rēķiniem, kuros atspoguļota M-LUX datoru tālākpārdošana, SIA „MOBILUX” rekomendējamās cenas ir ievērotas.

Saskaņā ar SIA „MOBILUX” 2009.gada 23.marta apmeklējuma laikā iegūto informāciju (*).

4.18. Konkurences padome 27.02.2009. saņēma SIA „ZINVA” atbildes vēstuli, kurā norādīts, ka SIA „MOBILUX” nav noteicis rekomendējamās cenas M-LUX datoriem. Laika posmā no 01.01.2008 līdz 01.10.2008. SIA „ZINVA” pārdevusi vienu M-LUX datoru. Saskaņā ar Konkurences padomes rīcībā esošo SIA „ZINVA” preču pavadzīmi - rēķinu, kurā atspoguļota M-LUX datora tālākpārdošana, SIA „MOBILUX” rekomendējamā cena ir ievērota.

Saskaņā ar SIA „MOBILUX” 2009.gada 23.marta apmeklējuma laikā iegūto informāciju (*).

5. Lietā iegūto pierādījumu izvērtējums

Izvērtējot lietas materiālus un ņemot vērā šajā lēmumā iepriekš minēto, Konkurences padome secina, ka SIA „MOBILUX” darbības atbilst Konkurences likuma 11.panta pirmās daļas 1.punktā noteiktā pārkāpuma aizlieguma tiesiskā sastāva pazīmēm, jo:

5.1. Pamatojoties uz Konkurences padomes iegūto informāciju, var secināt, ka SIA „MOBILUX” elektroniskās e-pasta vēstules (par M-LUX rekomendējamām cenām), kuras SIA „MOBILUX” valdes priekšsēdētājs M.B. nosūtījis saviem sadarbības partneriem (interneta veikaliem), SIA „X-net”, SIA „NEO”, SIA „SEMICOM” un SIA „EXPRESSSHOP” laika posmā no 10.05.2008. līdz 15.08.2008., kurās norādīts:

- SIA „SEMICOM” ir saņēmusi e-pastu Nr.1. („Kā vienmēr, pielikumā (RAR formātā) ir pieejami jauni apraksti, bildes un rekomendējamās cenas! Informējam, ka M-LUX datoru pārdošanas cenas ir **stingri reglamentētas** (pārdošanas cenas Jūsu veikalos **nedrīkst būt zemākas** par rekomendējamajām cenām”);
- SIA „NEO” ir saņēmusi e-pastu Nr.3, („Atgādinām, ka rekomendējamās cenas ir stingri regulētas!”) un e-pastu Nr.1;
- SIA „X-net” ir saņēmusi e-pastu („Dempinga neesamība, jo ir noteiktas rekomendējamās cenas.”);
- SIA „EXPRESSSHOP” ir saņēmusi e-pastu Nr.3 („Atgādinām, ka rekomendējamās cenas ir stingri regulētas!”).

ir interneta veikalu minimālās tālākpārdošanas cenas noteikšana, jo nosaka minimālo mazumtirdzniecības cenu par kādu var realizēt SIA „MOBILUX” ražotos M-LUX datorus. Vienlaicīgi Konkurences padome secina, ka SIA „X-net”, SIA „NEO”, SIA „SEMICOM” un SIA „EXPRESSSHOP” ir ievērojušas SIA „MOBILUX” noteiktās minimālās tālākpārdošanas cenas.

5.2. Saskaņā ar SIA „MOBILUX” 2009.gada 23.marta apmeklējuma laikā iegūto informāciju (*) Ņemot vērā iepriekš minēto, Konkurences padome konstatē, (*), savstarpējie darījumi notika uz preču pavadzīmju - rēķinu pamata, līdz ar to minētās komercsabiedrības uzskatāmas par SIA „MOBILUX” sadarbības partneriem.

5.3. Konkurences padome konstatē, ka atbrīvojums saskaņā ar noteikumiem vienošanai par noteiktas (fiksētas) vai minimālās tālākpārdošanas cenu noteikšanu nav piemērojams. Cena ir būtisks konkurences elements un ir katra tirgus dalībnieka neatkarīgas saimnieciskās darbības pamatā. Konkrētajā situācijā ir jāņem vērā arī fakts, ka SIA „MOBILUX” darbojas ne tikai kā M-LUX datoru piegādātājs, bet arī kā mazumtirgotājs

(interneta veikals), respektīvi, ir ne tikai piegādātājs saviem sadarbības partneriem (interneta veikaliem), bet arī konkurents, līdz ar to šāda SIA „MOBILUX” rīcība neatbilst konkurences tiesību pamatprincipam, proti, ka katram tirgus dalībniekam konkrētajā tirgū ir patstāvīgi jānosaka saimnieciskās darbības politika, kuru tas vēlas realizēt vai realizē šajā tirgū.

Ierobežojot tirgus dalībnieka rīcības brīvību noteikt cenu, tiek ierobežota tā konkurence ar citiem tirgus dalībniekiem un iekšējā konkurence konkrētai precei, neatstājot iespēju klientiem pazemināt cenu konkrētai precei zem minimālās cenu robežas, ko noteicis piegādātājs. Minēto negatīvo seku konkurencei iestāšanās izriet jau no vienošanās būtības un faktiski šāds ierobežojums satur jau acīmredzamu sākotnēju mērķi ierobežot konkurenci. Tādējādi vienošanās par minimālās tālākpārdošanas cenas noteikšanu ir aizliedzamas neatkarīgi no to piemērošanas rezultātā radītajām sekām.²

Saskaņā ar Eiropas Kopienas dibināšanas līguma 81.panta pirmās daļas a) apakšpunktu kā nesaderīgi ar kopējo tirgu ir aizliegti visi nolīgumi uzņēmumu starpā, uzņēmumu apvienību lēmumi un saskaņotas darbības, kas var iespaidot tirdzniecību starp dalībvalstīm un kuru mērķis vai sekas ir nepieļaut, ierobežot vai izkropļot konkurenci kopējā tirgū, un jo īpaši darbības, ar kurām tieši vai netieši nosaka iepirkuma vai pārdošanas cenas, vai kādus citus tirdzniecības nosacījumus.

No minētā var secināt, ka Konkurences likuma normas ir analogas Eiropas Kopienas dibināšanas līguma 81.panta pirmās daļas a) apakšpunkta regulējumam. Tā kā Latvijas Republikas Konkurences likums ir saskaņots ar Eiropas Savienības normatīvajiem aktiem konkurences jomā, tad ierosinātās lietas izvērtēšanā Konkurences padome ir ņēmusi vērā Eiropas Komisijas praksi līdzīgās lietās³.

Eiropas Komisijas paziņojumā „Pamatnostādnes vertikālo ierobežojumu jomā” 47.punkts⁴ paredz, ka Eiropas Komisijas 1999.gada 22.decembra Regulas (EK) Nr.2790/1999 par Eiropas Kopienas dibināšanas līguma 81.panta 3.punkta piemērošanu vertikālo vienošanos kategorijām un saskaņotu darbību 4.panta a) apakšpunktā minētie skaidri definētie ierobežojumi attiecas uz tālākpārdošanas cenas uzturēšanu, proti, vienošanās vai saskaņota prakse, kuras tiešs vai netiešs mērķis ir noteikt fiksētu vai minimālu tālākpārdošanas cenu vai fiksētu vai minimālu cenu līmeni, kas jāievēro pircējam.

Ņemot vērā, ka šajā gadījumā SIA „MOBILUX” darbojas gan kā ražotāja, gan izplatītāja (interneta veikals) ir saprotams, ka pastāv tās ieinteresētība gan cenu pārredzamībā, gan to uzturēšanā vienā līmenī, turklāt, tā kā no 16 aptaujājajiem sadarbības partneriem (internetā veikaliem) tikai četri nebija ievērojuši noteiktās minimālās tālākpārdošanas cenas, var secināt, ka SIA „MOBILUX” tomēr bija izdevies uzturēt M-LUX datoriem vienotu cenu līmeni, laika posmā no 10.05.2008. līdz 15.12.2008, tādējādi gandrīz pilnībā likvidējot cenu konkurenci starp interneta veikaliem.

Lai pierādītu, ka ir notikusi tirgus dalībnieku vienošanās, ir jākonstatē vismaz divi vienošanās dalībnieki - to paredz Konkurences likumā noteiktais regulējums, kā arī tas izriet no 11.panta sastāva: „Ir aizliegtas un kopš noslēgšanas brīža spēkā neesošas tirgus dalībnieku vienošanās(..)” Savukārt vienošanās Konkurences likuma izpratnē ir divu vai vairāku tirgus dalībnieku līgums vai saskaņota darbība, kurā tirgus dalībnieki piedalās.

Arī Eiropas Komisija vairākos savos nolēmumos ir secinājusi, ka, lai konstatētu nolīgumu, kas atbilstu Eiropas Kopienas dibināšanas līguma 81.panta 1.punkta izpratnei ir

² Skat. 23.01.2008.KP lēmums Nr.10 „Par Konkurences likuma 11.panta pirmās daļas 1.punktā noteikto pārkāpumu SIA „AV&D” darbībās” - http://www.kp.gov.lv/uploaded_files/2008/V10_2301.pdf

³ LR Senāta Administratīvo lietu departamenta 01.06.2006. Spriedums lietā Nr.SKA-149 - <http://209.85.129.132/search?q=cache:qYnB6Ji2BXkKJ:www.at.gov.lv/files/archive/departament3/2006/ad010606.doc+www.at.gov.lv/files/archive/departament3/2006/ad010606.doc&cd=1&hl=lv&ct=clnk&gl=lv>

⁴ Komisijas Paziņojums. Pamatnostādnes vertikālo ierobežojumu jomā (2000/C291/01) - http://www.kp.gov.lv/uploaded_files/ES_norm_akti/regulas_pazinojumi/Notice_2000_C291_01.pdf

jābūt vismaz divu dalībnieku vienotai gribai jeb gribas sakritībai, pretējā gadījumā tā nevar tikt atzīta par vienošanos, jo neatbilstu 81.panta 1.punkta sastāvam. Piemēram, Lietā C-74/04 P Eiropas Kopienu Komisija pret Volkswagen AG nolēmumā ir noteikts, ka „*Lai tas būtu nolīgums Eiropas Kopienas dibināšanas līguma 81.panta 1.punkta nozīmē, pietiek tikai ar to, ka akts vai acīmredzami vienpusēja rīcība izsaka vismaz divu nolīguma dalībnieku vienotu gribu, jo šādas vienotības izpausmes veidam pašam par sevi nav noteicošas nozīmes. Pretējā gadījumā tiktu apgriezts otrādi konkurences normu pārkāpuma pierādīšanas pienākums un nevainīguma prezumpcijas princips tiktu pārkāpts. Dalībnieku griba var izrietēt gan no minētā koncesijas līguma noteikumiem, gan no dalībnieku rīcības, it īpaši no koncesionāru iespējamās netiešās piekrišanas automašīnu ražotāja veiktajiem pasākumiem.*”⁵

Izvērtējot SIA „MOBILUX” sūtīto e-pastu saturu kopumā un interneta veikalu faktiskās darbības, lielākajā daļā gadījumu, pārdodot M-LUX datorus par fiksētu cenu, konstatējams, ka interneta veikali ar savām darbībām faktiski akceptēja un piemēroja M-LUX datoru rekomendējamās cenas kā fiksētas tālākpārdošanas cenas un pārdeva M-LUX datorus par cenām, kādas bija noteikusi SIA „MOBILUX”, tādējādi paužot savu netiešo piekrišanu. No SIA „MOBILUX” sūtīto e-pastu satura ir secināms, ka ar rekomendējamām cenām nav domātas maksimālās cenas, jo e-pasti satur SIA „MOBILUX” skaidru norādi uz to, ka cenas nedrīkst būt zemākas par rekomendējamām cenām, kā arī norādi uz noteiktu peļņas līmeni, pārdodot datorus par t.s. rekomendējamām cenām. Tādējādi ir izslēdzams tas, ka SIA „MOBILUX” un interneta veikali būtu vienojušies un vēlējušies piemērot tālākpārdošanas maksimālās cenas M-LUX datoriem.

Par aizliegtu vienošanos esamību parasti liecina netieši pierādījumi, dažādu, savstarpēji saistītu faktu un apstākļu sakritība, to kopums. Iepriekš minētais izriet arī no Eiropas Kopienu tiesas pastāvīgajā judikatūrā aizliegtu vienošanos lietās sniegtās atziņas, ka „*lielākajā daļā gadījumu pret konkurenci vērstu darbību vai nolīgumu pastāvēšana ir jāizsecina no noteikta skaita sakritību un norāžu, kuras, skatītas kopā un nepastāvot citam loģiskam izskaidrojumam, var veidot pierādījumu par konkurences normu pārkāpumu.*”⁶ Šāda noteiktu darbību sakritība ir konstatējama konkrētajā lietā, jo savādāk nav iespējams izskaidrot, kāpēc pēc it kā „ieteicamās vai rekomendējamās cenas” saņemšanas lielākā daļa sadarbības partneru (interneta veikali) tomēr ir realizējuši M-LUX datorus tieši par tādu cenu, kādu norādījusi SIA „MOBILUX” nosūtītajās e-pasta vēstulēs (pielikumos).

Lietā T-41/96 Bayer AG pret Komisiju pirmās instances nolēmumā arī tiek uzsvērts, ka par vienošanos kā tādu var runāti tikai tad, ja tiek konstatēta divu dalībnieku vienota griba, turklāt nolēmuma 71.punktā tiek noteikts, ka šī otra vienošanās dalībnieka griba var izpausties netieši jeb kaut vai klusējot („*tacit acquiescence*”)⁷. Tieši tāda gribas izpausme būtībā ir saskatāma SIA „MOBILUX” sadarbības partneru (interneta veikalu) rīcībā, jo, ievērojot SIA „MOBILUX” noteiktās cenas un realizējot M-LUX datorus par SIA „MOBILUX” noteiktajām tālākpārdošanas cenām, interneta veikali ir pauduši savu piekrišanu klusējot.

Nemot vērā konstatētos apstākļus, ka SIA „MOBILUX” ir bijusi pārkāpuma iniciatore, jo ir sagatavojusi un nosūtījusi elektroniskās e-pasta vēstules, kurās faktiski noteikta minimālā mazumtirdzniecības cena, par kādu interneta veikali var realizēt SIA „MOBILUX” ražotos M-LUX datorus, savukārt, no otras puses, liela daļa interneta veikalu nav norobežojušies un ir pieņēmuši un ievērojuši SIA „MOBILUX” noteiktās minimālās mazumtirdzniecības cenas, Konkurences padome uzskata, ka pie konstatētajiem apstākļiem

⁵ Lietā C-74/04 P Eiropas Kopienu komisija pret Volkswagen AG - <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:62004J0074:LV:HTML>

⁶ EKT 21.09.2006.spriedums lietā C-105P,38.punkts - <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:62004C0105:LV:HTML>

⁷ Lietā T-41/96 Bayer AG pret Komisiju - <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:61996A0041:EN:HTML>

interneta veikali jāatzīst par līdzatbildīgiem par realizēto konkurences tiesību pārkāpumu. Tomēr, ievērojot konkrētās lietas faktiskos apstākļus, ka katrs atsevišķs interneta veikals nav veicis aktīvas darbības, bet to loma pārkāpumā vērtējama kā izteikti pasīva, katra interneta veikala M-LUX pārdoto datoru apjomu, kas ir mazs un to, ka interneta veikali SIA „MOBILUX” noteiktās minimālās tālākpārdošanas cenas neievēroja visos M-LUX datoru pārdošanas gadījumos (skat. lēmuma 4.punktu), Konkurences padome uzskata, ka individuāli katra interneta veikala rīcība pārkāpumā vērtējama kā maznozīmīga, ar nebūtisku ietekmi uz konkurenci.

Ņemot vērā iepriekš minēto un Administratīvā procesa likuma 66.pantā noteiktos lietderības apsvērumus, kā arī samērīguma principu, Konkurences padome uzskata, ka administratīvā akta izdošana attiecībā uz SIA „MOBILUX” sadarbības partneriem (interneta veikaliem), kuri ir saņēmuši iepriekš minētās elektroniskās e-pasta vēstules un ievērojuši SIA „MOBILUX” noteiktās minimālās mazumtirdzniecības cenas, nav nepieciešama, piemērota, vajadzīga un atbilstoša.

Vienlaicīgi Konkurences padome uzsver, ka ar šo lēmumu attiecīgie tirgus dalībnieki (tālākpārdevēji) tiek informēti, ka iesaistīšanās vienošanās vai saskaņotās darbībās, t.sk. minimālās vai noteiktās (fiksētās) tālākpārdošanas cenas ievērošana un uzturēšana, kas nav atļauta Konkurences likumā vai saskaņā ar to izdotajos normatīvajos aktos, izraisa Konkurences likuma 12.pantā noteiktās tiesiskās sekas.

6. SIA „MOBILUX” viedokļa analīze

Konkurences padome 2009.gada 27.aprīlī saņēma SIA „MOBILUX” 2009.gada 23.aprīļa vēstuli Nr.23/04/2009-01 (turpmāk - vēstule) un ir izvērtējusi minētajā vēstulē iekļautos argumentus. SIA „MOBILUX” vēstulē ir lūgusi Konkurences padomi saskaņā ar Ministru kabineta 2008.gada 29.septembra noteikumu Nr.796 „Kārtība, kādā nosakāms naudas sods par Konkurences likuma 11.pantā pirmajā daļā un 13.pantā paredzētajiem pārkāpumiem” (turpmāk – noteikumi Nr.796) 23.punktu pie naudas soda noteikšanas ņemt vērā SIA „MOBILUX” atbildību mīkstinošos apstākļus:

6.1. SIA „MOBILUX” vēstulē norāda, ka „*Pēc Konkurences padomes SIA „MOBILUX” biroja apmeklējuma un brīdinājuma par iespējamo Konkurences likuma pārkāpumu, SIA „MOBILUX” 2008. gada 15.decembrī nosūtīja visiem vairumtirdzniecības klientiem, kuri veica vismaz vienu M-LUX datoru pirkumu, ierakstītas vēstules „Par M-LUX datoru cenām” ar SIA „MOBILUX” rekomendējamo cenu skaidrojumu, ka klientam nav pienākums ievērot rekomendējamās cenas. (..) Līdz ar to SIA „MOBILUX” pārkāpums ticis pārtraukts tiklīdz tirgus dalībnieks (SIA „MOBILUX”) saņēmis no padomes informāciju par iespējamo Konkurences likuma 11.panta pirmās daļas pārkāpumu”.*

Noteikumu Nr.796 23.punktā norādīts, ka „*Padome kopējo naudas soda apmēru var samazināt šādos gadījumos:*

23.1. ja pastāv atbildību mīkstinoši apstākļi, piemēram:

23.1.1. pārkāpums pārtraukts, tiklīdz tirgus dalībnieks saņēmis no padomes informāciju par iespējamo Konkurences likuma 11.panta pirmajā daļā (..) minēto pārkāpumu.”

Konkurences padome norāda, ka SIA „MOBILUX” par iespējamo Konkurences likuma pārkāpumu tikusi informēta 2008.gada 30.septembra apmeklējuma laikā, savukārt pamatojoties uz SIA „MOBILUX” vēstulē norādīto, vēstules vairumtirdzniecības klientiem tika nosūtītas tikai 2008.gada 15. decembrī, t.i., pārkāpums ticis pārtraukts 76 dienas pēc tam, kad tirgus dalībnieks ir saņēmis no Konkurences padomes informāciju par iespējamo Konkurences likuma 11.panta pirmās daļas pārkāpumu, līdz ar to šis apstāklis atbilstoši

noteikumu Nr.796 23.1.1.apakšpunktam nav atzīstams par atbildību mīkstinošu apstākli, un attiecīgi par pamatu naudas soda samazināšanai.

6.2. SIA „MOBILUX” vēstulē norāda, ka saskaņā ar noteikumu Nr.796 23.1.3. apakšpunktu, „SIA „MOBILUX” brīvprātīgi sniegusi visu pieprasīto informāciju, kuru vien pieprasīja Konkurences padome, kurai ir būtiska nozīme Konkurences likuma 11.panta pirmajā daļā (..) minēto pārkāpumu konstatēšanā.”

Savukārt noteikumu Nr.796 23.punktā norādīts, ka „Padome kopējo naudas soda apmēru var samazināt šādos gadījumos:

23.1. ja pastāv atbildību mīkstinoši apstākļi, piemēram:

(..) 23.1.3. tirgus dalībnieks pēc savas iniciatīvas sniedzis pilnīgu un patiesu informāciju vai pierādījumus, kuriem ir būtiska nozīme Konkurences likuma 11.panta pirmajā daļā (..) minēto pārkāpumu konstatēšanā.”

Konkurences padome norāda, ka SIA „MOBILUX” sniegusi informāciju vienīgi pēc Konkurences padomes pieprasījuma, nevis pēc savas iniciatīvas, līdz ar to šis apstāklis atbilstoši noteikumu Nr.796 23.1.3.apakšpunktam nav atzīstams par atbildību mīkstinošu apstākli, un attiecīgi par pamatu naudas soda samazināšanai.

6.3. SIA „MOBILUX” vēstulē norāda, ka saskaņā ar noteikumiem Nr. 796 23.2.apakšpunktu SIA „MOBILUX” pēdējā noslēgtā finanšu gada (2007.gada) neto apgrozījums sastāda 2 359 065 LVL, M-LUX datoru vairumtirdzniecības realizācijas kopējais apgrozījums sastāda tikai (*) LVL, kas ir tikai (*) % no kopējā apgrozījuma.

Saskaņā ar Konkurences padomes iegūto informāciju SIA „MOBILUX” neto apgrozījums 2008.gadā bija LVL 3 143 317,20, bet apgrozījums datoru vairumtirdzniecības tirgū bija LVL (*), kas ir mazāk kā 10% (aptuveni (*) procenti) no kopējā apgrozījuma.

Savukārt noteikumu Nr.796 23.2. apakšpunktā norādīts, ka Padome kopējo naudas soda apmēru var samazināt, ja tirgus dalībnieka pēdējā noslēgtā finanšu gada neto apgrozījums tirgū, kurā noticis pārkāpums, ir mazāks par 10 % no šā tirgus dalībnieka pēdējā noslēgtā finanšu gada neto apgrozījuma. Minētais apstāklis ņemts vērā, aprēķinot naudas soda apmēru (skat. 7.punktā).

6.4. SIA „MOBILUX” vēstulē norāda, ka „SIA „MOBILUX” uzsāka M-LUX datoru ražošanu un tirdzniecību tikai 2008.gada 20.aprīlī, bet jau 2008.gada 15.decembrī SIA „MOBILUX” ar ierakstītām vēstulēm un elektroniskā pasta sūtījumiem (ar visiem pieejamajiem līdzekļiem) informēja visus savus klientus par to, ka M-LUX datorus var tirgot par brīvām cenām. Pamatojoties uz to, nejausā pārkāpuma ilgums sastāda tikai astoņus mēnešus.”

Saskaņā ar noteikumu Nr. 796 13.punktu, nosakot naudas soda apmēru, ņem vērā pārkāpuma smagumu un ilgumu. Savukārt iepriekš minēto noteikumu 19.1.apakšpunkts nosaka, ka, ja pārkāpuma ilgums nepārsniedz gadu, saskaņā ar šo noteikumu 18.punktu noteikto naudas soda apmēru nepalielina, līdz ar to šajā gadījumā nav nekāda pamata naudas soda apmēru samazināt.

6.5. SIA „MOBILUX” vēstulē norāda, ka SIA „MOBILUX” nekad agrāk neveica darbības, kuras būtu Konkurences likuma pārkāpums, kā arī SIA „MOBILUX” nekad agrāk netika administratīvi sodīts.

Noteikumu Nr.796 21.punkts nosaka, ka kopējo naudas soda apmēru var palielināt šādos gadījumos:

21.1.ja pastāv vismaz viens no šādiem atbildību pastiprinošiem apstākļiem:

21.1.1. tirgus dalībnieks tā paša veida pārkāpumu izdarījis atkārtoti, un Konkurences padome to ir konstatējusi un pieņēmusi attiecīgu lēmumu.

Ņemot vērā, ka minētās lietas ietvaros Konkurences padome nav konstatējusi atbildību pastiprinošus apstākļus, naudas soda apmērs netiks palielināts (skat. 7.punkts), taču tas, ka lietā netika konstatēti atbildību pastiprinoši apstākļi, nevar būt par pamatu naudas soda samazināšanai. Turklāt Konkurences padome, pieņemot lēmumu, nevērtē tirgus dalībnieku administratīvo pārkāpumu vēsturi, kas nav saistīti ar Konkurences likuma pārkāpumiem.

6.6. SIA „MOBILUX” vēstulē norāda, ka „*kļūdaini sastādītā un pārsūtītā vēstule tika pārsūtīta tikai mazai SIA „MOBILUX” klientu daļai, no kuriem lielākā daļa klientu uz vēstules pārsūtīšanas brīdi vai nu pārtrauca savu saimniecisko darbību, vai vispār netirgoja un joprojām netirgojas ar datoriem, līdz ar to, elektroniskā pasta sūtījums ar kļūdaino saturu tika nosūtīts minimālai klientu daļai, kas izraisīja minimālo formālo pārkāpumu*”.

Tā kā lietas izpētes laikā tika iegūta informācija par to, ka M-LUX datoru realizācijas jomā SIA „MOBILUX” sadarbojas ar 22 sadarbības partneriem (interneta veikaliem) (skat. 4.punktu) no 5 sadarbības partneriem informācija netika iegūta, jo adresāts nav sastopams juridiskajā adresē, un 1 sadarbības partneris iesniedza nepilnīgu informāciju, Konkurences padome secina, ka no 17 interneta veikaliem tikai 5 interneta veikali norādījuši, ka nav saņēmuši SIA „MOBILUX” rekomendējamās cenas, līdz ar to SIA „MOBILUX” lēmumā iepriekš minētās elektroniskās e-pasta vēstules nosūtījis lielākajai klientu daļai. Saskaņā ar iepriekš minēto norādītais apstāklis nevar tikt atzīts par atbildību mīkstinošu un tādējādi to nevar ņemt vērā pie naudas soda noteikšanas.

6.7. SIA „MOBILUX” vēstulē norāda, ka „*izspriežot jautājumu par soda apmēru SIA „MOBILUX”, lūdzu ņemt vērā ekonomisko krīzi, kuras rezultātā SIA „MOBILUX” apgrozījums 2009.gada pirmajā ceturksnī (*)*”.

Konkurences padome, nosakot naudas soda apmēru, atbilstoši samērīguma principa prasībām var ņemt vērā naudas soda noteikšanas principus, kas noteikti Eiropas Kopienas Pamatnostādnēs naudas soda aprēķināšanai, piemērojot Regulas Nr. 1/2003 23.panta 2.punkta a) apakšpunktu, kuru 35.punktā ir noteikts, ka „*ārkārtas gadījumos Komisija pēc pieprasījuma var ņemt vērā uzņēmuma maksātspēju konkrētā sociālajā un ekonomiskajā kontekstā. Nelabvēlīgs finanšu stāvoklis vai zaudējumi nav iemesls, lai Komisija piešķirtu šādu naudas soda samazinājumu. Samazinājumu var piešķirt tikai, pamatojoties uz objektīviem pierādījumiem, ka naudas soda uzlikšana atbilstoši šajās pamatnostādnēs paredzētajiem nosacījumiem neatgriezeniski apdraudētu attiecīgā uzņēmuma dzīvotspēju un izraisītu vērtības zudumu visiem tā aktīviem*”⁸.

Ņemot vērā to, ka Konkurences padomes rīcībā nav iepriekš minētie objektīvie pierādījumi, t.i., SIA „MOBILUX” tādus nav iesniedzis, tad samazināt noteikto naudas sodu šajā gadījumā nav pamata.

6.8. SIA „MOBILUX” vēstulē norāda, ka SIA „MOBILUX” vēlas mazināt pārkāpuma nodarītās sekas LR ekonomikai un patērētājiem. Lai kompensētu zaudējumus, ko SIA „MOBILUX” nodarījusi ar savu rīcību, SIA „MOBILUX” apņemas nodrošināt visus gala patērētājus, kuri iegādājās M-LUX datorus 2008.gadā ar papildus 12 mēnešu nopirktā M-LUX datora bezmaksas garantijas apkalpošanu.

Ņemot vērā to, ka līdz lēmuma pieņemšanas brīdim SIA „MOBILUX” nav iesniedzis Konkurences padomei dokumentus, kas apliecinātu šādu garantijas piešķiršanu patērētājiem

⁸ Pamatnostādnes naudas soda aprēķināšanai, piemērojot Regulas Nr.1/2003 23.panta 2.punkta a) apakšpunktu - [http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:52006XC0901\(01\):LV:HTML](http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:52006XC0901(01):LV:HTML)

jeb citus pierādījumus minētajam SIA „MOBILUX” nolūkam, tad Konkurences padome var vērtēt tikai tiktāl SIA „MOBILUX” labo nodomu, ciktāl tas ir izteikts apņemšanās līmenī SIA „MOBILUX” iesniegtajā vēstulē.

7. Naudas soda aprēķins

Saskaņā ar Konkurences likuma 12.panta pirmo daļu „Ja Konkurences padome konstatē tirgus dalībnieku darbības šā likuma 11.panta pirmās daļas pārkāpumu, tā pieņem lēmumu par pārkāpumu konstatēšanu, tiesiskā pienākuma un naudas soda uzlikšanu”.

Pamatojoties uz lietderības apsvērumiem un samērīguma principu, kurš paredz, ka labumam, ko sabiedrība iegūst ar ierobežojumiem, kas uzlikti adresātam, ir jābūt lielākam nekā viņa tiesību vai tiesisko interešu ierobežojumam, Konkurences padome secina, ka administratīvā akta izdošana attiecībā pret SIA „MOBILUX” ir nepieciešama, piemērota, vajadzīga un atbilstīga, lai sasniegtu tiesisku mērķi, proti, sodītu pārkāpēju par tā veikto pārkāpumu. Saskaņā ar taisnīguma principu, par katru izdarīto pārkāpumu pārkāpējam jāpiemēro samērīgs sods. Turklāt administratīvā akta izdošana un pārkāpēju sodīšana ir nepieciešama, lai atturētu citus tirgus dalībniekus no Konkurences likuma pārkāpšanas. Konkurences padome secina, ka ar citiem līdzekļiem, kas mazākā mērā ierobežotu privātpersonas tiesības, tiesisko mērķi sasniegt nav iespējams.

Tā kā konkrētajā gadījumā aizliegtās vienošanās pārkāpums ir noticis starp tirgus dalībniekiem, kas darbojas atšķirīgos tirgus līmeņos (vertikālā vienošanās), tad saskaņā ar Konkurences likuma 12.panta otro daļu Konkurences padome var uzlikt naudas sodu līdz 5 procentiem no to pēdējā finanšu gada neto apgrozījuma katram, bet ne mazāk kā 250 latu katram.

Lai noteiktu naudas soda apmēru, Konkurences padome izvērtēja pārkāpumu atbilstoši noteikumiem Nr.796. Saskaņā ar noteikumu Nr.796 3.punktu „*naudas sodu aprēķina procentos no tirgus dalībnieka pēdējā noslēgtā finanšu gada neto apgrozījuma pirms pārkāpuma konstatēšanas dienas*”. Konkurences likuma 11.panta pirmās daļas 1.punkta pārkāpums SIA „MOBILUX” darbības tiek konstatēts 2009.gada aprīlī, līdz ar to SIA „MOBILUX” naudas soda apmērs ir aprēķināms no minētā tirgus dalībnieka neto apgrozījuma 2008.gadā.

Saskaņā ar noteikumu Nr.796 13.punktu, nosakot naudas soda apmēru, ņem vērā pārkāpuma smagumu un ilgumu.

Saskaņā ar noteikumu Nr.796 14.punktu, nosakot pārkāpuma smaguma pakāpi, ņem vērā:

- pārkāpuma veidu. Saskaņā ar noteikumu Nr.796 15.punktu pēc pārkāpuma veida vertikāla vienošanās par pircēja tālākpārdošanas cenas noteikšanas ierobežošanu ir uzskatāma un kvalificējama kā smags pārkāpums. Ņemot vērā minēto un saskaņā ar noteikumu Nr.796 18.3.apakšpunktu, par izdarīto pārkāpumu naudas soda apmērs var būt no 0,5 līdz 1,5 procentiem no pēdējā finanšu gada neto apgrozījuma.

Saskaņā ar 2009.gada 27.marta SIA „MOBILUX” vēstulē Nr.27/03/2009-01 norādīto 2008.gadā SIA „MOBILUX” neto apgrozījums bija LVL 3 143 317,20. Līdz ar to Konkurences padome uzskata, ka minētajā gadījumā SIA „MOBILUX” naudas sods ir nosakāms uz zemākās robežas, t.i., 0,5 procenti no SIA „MOBILUX” neto apgrozījuma, kas ir LVL 15 716,59.

- pārkāpuma radītās vai iespējamās sekas. Secināms, ka pārkāpums radīja sekas konkurencei, jo, SIA „MOBILUX” ierobežojot tirgus dalībnieku (interneta veikalu) rīcības brīvību noteikt cenu, tika ierobežota tā konkurence ar citiem tirgus dalībniekiem un iekšējā konkurence konkrētai precei, neatstājot iespēju klientiem pazemināt cenu konkrētai precei par minimālo cenu robežu, ko noteicis piegādātājs. Līdz ar to tika deformēta cenu konkurence, kā

arī nodarījums radīja sekas datoru tirgū Latvijā, jo interneta veikaliem bija ierobežotas iespējas cenas ziņā konkurēt. Minētajā lietā ir konstatēts gan mērķis, gan sekas.

- katra iesaistītā tirgus dalībnieka lomu pārkāpumā. Ņemot vērā to, ka SIA „MOBILUX” ir bijusi aktīva loma konkrētajā pārkāpumā, jo tā ir uzskatāma par minēto elektronisko e-pastu autori un šāda satura elektroniskie e-pasti tika nosūtīti SIA „MOBILUX” sadarbības partneriem visā Latvijā, turklāt lielākā daļa interneta veikalu, kuri nodarbojās ar M-LUX datoru tirdzniecību ir ievērojuši SIA „MOBILUX” noteiktās minimālās mazumtirdzniecības cenas, Konkurences padome uzskata, ka SIA „MOBILUX” ir bijusi minētā pārkāpuma iniciatore.

Līdz ar to Konkurences padome, ievērojot Konkurences padomes praksi analogiskās lietās⁹ un noteikumu Nr.796 18.3.apakšpunktu, uzskata, ka SIA „MOBILUX” būtu piemērojams naudas sods 0,5 procentu apmērā no 2008.gada neto apgrozījuma, kas ir LVL 15 716,59, ņemot vērā to, ka SIA „MOBILUX” ir minētā pārkāpuma iniciatore.

Saskaņā ar noteikumu Nr.796 17.punktu kopējo naudas soda apmēru par vienu pārkāpumu aprēķina, summējot saskaņā ar šo noteikumu 18. un 19.punktu noteiktos naudas sodus.

Ņemot vērā to, ka lietā ir konstatēts viens pārkāpums, kurš noticis laika posmā no 10.05.2008. līdz 15.12.2008. un kurš ir ildzis 7 mēnešus, un saskaņā ar noteikumu Nr.796 19.1.apakšpunktu, ja pārkāpuma ilgums nepārsniedz gadu, saskaņā ar šo noteikumu 18.punktu noteikto naudas soda apmēru nepalielina, tādējādi saskaņā ar noteikumu Nr.796 17.punktu, SIA „MOBILUX” Konkurences padomes noteiktais naudas sods nosakāms 0,5 procentu apmērā un tas ir LVL 15 716,59.

Konkurences padome nekonstatē, ka lietā pastāv SIA „MOBILUX” atbildību pastiprinoši apstākļi, atbilstoši noteikumu Nr.796 20.punktam, kas ļautu palielināt naudas soda apmēru.

Savukārt, izvērtējot situāciju lietā, Konkurences padome uzskata, ka saskaņā ar noteikumu Nr. 796 23.2.apakšpunktu kopējo naudas soda apmēru var samazināt, ja tirgus dalībnieka pēdējā noslēgtā finanšu gada neto apgrozījums tirgū, kurā noticis pārkāpums, ir mazāks par 10 procentiem no šā tirgus dalībnieka pēdējā noslēgtā finanšu gada neto apgrozījuma. Ņemot vērā to, ka SIA „MOBILUX” neto apgrozījums 2008.gadā bija LVL 3 143 317,20, bet apgrozījums datoru vairumtirdzniecības tirgū bija LVL (*) (aptuveni) (<10) procenti), līdz ar to Konkurences padome uzskata par pamatotu samazināt SIA „MOBILUX” naudas sodu līdz 0,1 procentam no SIA „MOBILUX” neto apgrozījums 2008.gadā.

Ņemot vērā minēto, Konkurences padome uzskata, ka SIA „MOBILUX” naudas sods nosakāms LVL 3143,32 apmērā.

Ievērojot iepriekš minēto un pamatojoties uz Konkurences likuma 8.panta pirmās daļas 3.punktu, 11.panta pirmās daļas 1.punktu, 12.panta pirmo un otro daļu, Ministru kabineta 2008. gada 29.septembra noteikumu Nr.796 „Kārtība, kādā nosakāms naudas sods par Konkurences likuma 11.panta pirmajā daļā un 13.pantā minētajiem pārkāpumiem” 3., 13., 14., 15., 16., 17.punktu, 18.3., 19.1., 23.2.apakšpunktu, kā arī Administratīvā procesa likuma 8., 12., 13., 65. un 66.pantu, Konkurences padome

⁹ 29.03.2006. Konkurences padomes lēmums lietā Nr.P/05/06/2 Par Konkurences likuma 11.panta pirmās daļas 1.punktā noteiktā aizlieguma iespējamo pārkāpumu a/s “Hanzas maiznīcas” darbības maizes realizācijas tirgū, www.kp.gov.lv; 09.01.2008. Konkurences padomes lēmums lietā Nr.P/07/06/15 „Par Konkurences likuma 11.panta pirmās daļas 1.punktā noteikto pārkāpumu SIA „Apgāds Zvaigzne ABC” un SIA „Grāmatu nams „Valters un Rapa” darbības un Konkurences likuma 13.panta 4.punktā noteikto pārkāpumu SIA „Apgāds Zvaigzne ABC” darbības”, www.kp.gov.lv

n o l ē m a:

1. Konstatēt Konkurences likuma 11.panta pirmās daļas 1.punkta pārkāpumu SIA „MOBILUX” darbībā.

2. Uzlikt SIA „MOBILUX” naudas sodu LVL 3143,32 (trīs tūkstoši viens simts četrdesmit trīs lati, 32 santīmi) apmērā. Uzlikto naudas soda summu 45 dienu laikā no šī lēmuma spēkā stāšanās dienas ieskaitīt valsts budžetā (Valsts kasē Reģ.Nr.90000050138, konta Nr.LV93TREL1060001010900, kods TREL LV22), norādot šī lēmuma datumu un numuru.

3. Uzlikt SIA „MOBILUX” pienākumu 10 dienu laikā pēc 2. punktā minētā termiņa notecējuma paziņot Konkurences padomei par uzliktā naudas soda samaksu.

Saskaņā ar Konkurences likuma 8. panta otro daļu Konkurences padomes lēmumu var pārsūdzēt Administratīvajā apgabaltiesā viena mēneša laikā no lēmuma spēkā stāšanās dienas.

(*) – Ierobežotas pieejamības informācija

Priekšsēdētāja

I. Jaunzeme